

הלכות קריאת שמע ערעו

ולתפלל^י ואם מצא מי רגלים אפילו במקום שראוי להסתפק בהם א"צ לחזור ולקרוא ולתפלל הואיל ואין איסורן אלא מדברי סופרים^י:

עו שלא לקרות כנגד מי רגלים וכו' ב' סעיפים:

א מי רגלים לאחר שנפלו לארץ כיון שאין איסורן אלא מדברי סופרים^י יכול לבטלם על ידי שישפוך עליהם רביעית מים^י ואפילו הם בכלי ממיל עליהם רביעית מים^י בין שהיו הם תחלה בכלי ונתון עליהם רביעית מים בין שנתון תחלה המים בכלי^י ובלבד שלא יהיה כלי המיוחד למי רגלים שאז אפילו אין בו מי רגלים כלל אסור לקרות כנגדן ואין מועיל בנתינת המים להכשיר הכלי עצמו^י כמו שיתבאר סימן פ"ז^י:

ב רביעית שאמרו למי רגלים של פעם אחר^י בין שהשתין הרבה או מעט^י ולשל ב' פעמים ב' רביעית ולשל ג' פעמים ג' וכן לעולם^י וכל זה כשהם בעין אבל אם נבלעו בכגד אע"פ שהוא טופח על מנת להטפיה אם חוזר ומטפיהו במים דיו ובשבת מנגב בו דיו^י כמ"ש בס' ש"ב^י וכן בארץ ד'^י:

עח מי שנצטרך להמיל מים בשעת קריאה וכו' ד' סעיפים:

א היה קורא קריאת שמע והתחילו מי רגליו שותתין על ברכיו פוסק עד שיכולו לשתות וחוזר לקרות^י אפילו נפלו על כגדיו ויש בהם טופח על מנת להטפיה^י כיון שהם מכוסין בכגד העליון^י ואם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש^י כמ"ש בס' ס"ה^י:

ב ואם נפלו מי רגלים בארץ מרחוק מהם ד' אמות^י ואם הוא מקום שיכולין לבלע בקרקע במהרה יכול להמתין עד שיבלעו^י ואין חוששין שמא ישהה בהמתנה זו כדי לגמור את כולה ויצטרך לחזור לראש לפי שאף אם יהיה כן אין כאן איסור במה שקורא קריאת שמע ב' פעמים מפני שהוא כקורא בתורה^י (ומ"מ לכתחלה אין לשהות כל כך כמ"ש בס' פ"ה)^י אבל אם אירע כן כשעומד בתפלה^י לא ימתן עד שיבלעו כי שמא ישהה כדי לגמור את כולה ויצטרך לחזור לראש ויגרום ברכה שאינה צריכה אלא ירחיק ד' אמות או יצא לחדר אחר ויגמור שם תפלתו^י:

עח תוס' ברכות כב, ב ודא"ש פ"ג דברכות ס" כב בשם ר"י. תוספות רבינו יהודה שם. מור וש"ע שם.
עו תוספות עירובין סד, א. ש"ע שם. מ"א ס"ק ג. ואם נודע ועבר וקרא ע"י לקמן ס" כג פ"ג.

יג סעיף כא.
יד ע"י ברכות כה, א. וע"י לקמן ס" כג סעיף ב' ע"ש.

סימן עח

- א** בדיקת ברכות כב, ב מור וש"ע.
- ב** תוספות רבינו יהודה שם כג, א. רא"ש ברכות פ"ג ס" כב. מור וש"ע.
- ג** שו"ע שם. וראה ב"י. רא"ה ברכות כב, ב (ומפר המחמם בשם יש אומרים). ראב"ה סוף ס" סה.
- ד** מור ודמ"א.
- ה** סעיף א.
- ו** ש"ע שם. וראה דרב רבינו יונה ברכות כב, ב ד"ה היה הג"מ ה"ל תפלה פ"ד אות י. נוסחת זקונים.
- ז** הרב רבינו יונה שם ד"ה היה בשם יש מ"רצנים. רבינו יהונתן שם.
- ח** מ"א ס"ק ב. וע"י תה"ד ס" סה סק"ד.
- ט** ע"י מ"א סוף ס"י צ ובלבוש שם סעיף כז.
- י** רוקח ס" שבר. ב"י סוף ס"י צ. וראה גם לקמן ס" כ צ מכ"ה. ס" צב ס"ב.

סימן עז

- א** כדלעיל ס" עו סעיף ט מנמרא ברכות כה, א.
- ב** רשב"א ברכות כה, ב.
- ג** ברייתא כה, ב.
- ד** רש"י שם ד"ה וזי רגלים. מור וש"ע סעיף א. וע"י הקרי הלכות ח"ו לה, ב.
- ה** רב יוסף שם.
- ו** רשב"א שם. מור וש"ע שם.
- ז** רשב"א שם. ב"י שם.
- ח** סעיף א.
- ט** רמב"ם הל' ק"ש פ"ג הל' מור וש"ע ס"ב.
- י** כסף חשונה שם. מ"א ס"ק א.
- יא** הלמודי רבינו יונה שם. רא"ש ברכות פ"ג ס" ג. ש"ע ורמ"א שם.
- יב** מ"א ס" שב ס"ק כה.

הלכות קריאת שמע עה"ט

רנו

ג כמה דברים אמורים כשבגדו העליון נקי ומכסה על מי רגלים שנפלו על בגדים התחתונים אבל אם לכלוך מי רגלים שבבגדיו הוא מגולה שאף אם ירחק ד' אמות לא יתפלל בנקיות^י לא יפסיק תפלתו כלל אלא גומרה במקום שעומד שם^{יב} אע"פ שמי רגליו מגולין^{יד} וא"צ להחליף בגדיו אפילו יש לו שכיון שלאחר שנפלו ממנו מי רגליו אין איסורן אלא מדברי סופרים לא הטריחורו להפסיק תפלתו^{יז} ולבגוש בגדים אחרים כיון שהוא עומד כבר בתפלתו שאסור להפסיק בה בלבישת הבגד^{יח} וגם אם בא להחמיר על עצמו אינו רשאי^{יט} משא"כ בהרחקת ד' אמות כשבגדו העליון נקי אין בה טורח כלל (וגם אינה חשובה הפסק כל כך כמו לבישת בגד^י):

ד מי שיש לו חולי שממפסף תמיד מי רגלים לאונסו וא"כ לא יוכל להתפלל לעולם יעשה לו בגד סביב איברו כדי שבגדים העליונים יהיו נקיים ויכנס לבית הכנסת ויתפלל ובשעת המפת מי רגלים יפסוק ואח"כ יחזור למקום שפסק רק זוהר שלא יתחיל להתפלל כשהוצרך כבר למפסף ואע"פ שיודע שבתוך תפלתו יצטרך למפסף אין בכך כלום כיון שאי אפשר לו להמתין עד שיטהר^י (עי' ס' פ"ט):

עט מי שנודמן לו צואה בשעת קריאה וכו' י"א סעיפים:

א היתה צואת אדם מאחריו אפילו אין לה ריח^א צריך להרחיק ממנה ד' אמות^ב שנאמר והיה מתנדף קרוש^ג ומחנהו של אדם דהיינו חנייתו היינו ד' אמות לכל רוח^ד (שהו) מקומו של אדם כשנשכבו ויפשוט ידיו ורגליו^ה כמ"ש ס' שמ"ט^ו) חוץ מכנגד פניו ששם עוקר חנייתו וצריך להיות מחנהו קרושי כמלא עיניו^ז ואפילו בלילה שאינו רואה אותה^ח או שהוא סומא^ט צריך להרחיק עד מקום שהפיקה לא יוכל לראותה כיום וצדדים שלפניו הרי הם כלפניו ושלאחוריו כלאחוריו^י (וצדדין ממש יתבאר בסיומן פ"א^י):

ב ואם יש לה ריח צריך שלא יהיה ריחה בתוך ד' אמות שלאחריו וצדדין שאל"כ אין מחנהו קרוש לפיכך צריך להרחיק ד' אמות ממקום שכלה הריח^י ואפילו אם יש לו חולי שאינו מריח צריך להרחיק ד' אמות ממקום שכלה הריח למו שמריח^{יד} (אבל מלפניו א"צ להרחיק מלא עיניו ממקום שכלה הריח אלא כיון שאינו יכול לראותה הרי מחנהו קרוש):

-
- יא לבוש טוף ס' ז.
  - יב הרב רבינו יונה שם, רא"ש ברכות פרק ג ס' כג.
  - יג רשב"א ברכות שם, וראה גם לקמן ס' צג ס"ב.
  - יד ב"י, מ"א ס"א א.
  - יד תוס' ברכות כב, ב ד"ה נמתין, הרב רבינו יונה שם, ועי' חקרי הלכות ח"ו לו, ב.
  - טו ב"העיל ס' מו ס"א, לקמן ס' צז ס"ד.
  - טז רשב"א שם, ב"י.
  - יז מ"א ס' צ ס"ק מ, וראה תלמודי רבינו יונה ריש פרק אין עומדין ד"ה ואפילו.
  - יח רמ"א בתשובה ס' צח, מ"א ס"ק ב, וראה אג"ק ח"ט ע' קנב לענין קאמפסאר.
  - יט סעיף א.
- סימן עט**
- א ע"י פ"ט פ"ב סעיף א, רא"ה ברכות כה, א, וראה רא"ש ברכות פ"ג ס' מו.

-
- ב משנה ברכות כב, ב.
  - ג דברים כג, מו.
  - ד רשב"א ברכות כה, א.
  - ה לבוש.
  - ו סעיף א.
  - ז רא"ש ברכות פ"ג ס' מו (ראה מ"מ וצינונים).
  - ח בדריחת כה, א, רב הונא שם כו, א.
  - ט ירושלמי ברכות פ"ג ד"ה, הובא ברא"ש וברשב"א ותלמודי רבינו יונה ברכות כה, א, מור וש"ע סעיף א.
  - י רשב"א ברכות כה, א, ש"ת רשב"א ח"א ס' קשת, הרב רבינו יונה ברכות כו, א.
  - יא ח"א ס"ק ב, וראה גם לקמן ס' קנב ס"ל, ועי' חקרי הלכות ח"ו לו, א.
  - יב סעיף ג.
  - יג רב חסדא שם כה, א.
  - יד רא"ש ברכות פ"ג ס' מו, מור וש"ע סעיף א.